

D E C I Z I E

26 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președintele ședinței, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Svetlana Novac, Tatiana Vieru, Galina Srtatulat, Iurie Bejenaru
examinând recursul declarat de către Boaghe Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Boaghe Sergiu împotriva
Primăriei mun.Chișinău și Consiliului Municipal Chișinău cu privire la contestarea
actului administrativ,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2013, prin care
acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

La 29 octombrie 2010 Boaghe Sergiu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei mun.Chișinău și Consiliului Municipal Chișinău cu privire la
obligarea de a-1 asigura cu spațiu locativ conform normelor stabilite în art. 42 al
Codului cu privire la locuințe.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, el, a activat din anul 1991 în
cadrul Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” al Ministerului Afacerilor
Interne al Republicii Moldova, participând la lupte pentru apărarea Independenței și
Integrității teritoriale ale Republicii Moldova, fiind veteran de război, iar în prezent
este pensionar al Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Conform art. 35 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416 din
18.12.1990 cu toate modificările ulterioare, asigurarea colaboratorilor poliției cu spațiu
locativ se acordă de către organele publice locale, cel mult după trei ani de zile de la
angajare la serviciu, spațiu locativ sub formă de apartament sau casă separată conform
normelor stabilite de legislație.

În conformitate cu prevederile art. 13 lit. d, art. 15 lit. U, art. 20 pct. (1) a Legii
Republicii Moldova „Cu privire la veterani” nr. 190 din 08.05.2003, statul acordă
drepturi și facilități suplimentare exprimate prin; acordarea, procurarea, construirea și
întreținerea locuințelor, cât și asigurarea prioritară cu spațiu locativ în conformitate cu
legislația în vigoare.

Potrivit prevederilor pct. 16 al Regulamentului cu privire la modul de acordare a
încăperilor de locuit în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Sovietului
Miniștrilor al RSS Moldovenești nr. 405 din 25.11.1987, se consideră cetățenii care au

nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, la care fiecare membru al familiei este asigurat cu spațiu locativ de minim 6 m.p.

Conform prevederilor art. 35 al Codului cu privire la locuințe, dreptul de a se afla la evidență celor care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit se menține pentru cetățenii: în caz de ieșire la pensie; în cazul când după luarea la evidență li s-a acordat o încăpere de serviciu sau un loc în cămin.

În conformitate cu prevederile art. 1, 28, 29 al Codului cu privire la locuințe, cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a primi pentru folosire o încăpere de locuit.

Potrivit prevederilor art. 42 al Codului cu privire la locuințe, norma spațiului locativ se stabilește în mărime de nouă metri pătrați pentru fiecare persoană.

Prevederile art. 30 al Codului cu privire la locuințe, se consideră, că au nevoie de îmbunătățire a condițiilor de locuit cetățenii, care sunt asigurați pentru fiecare membru al familiei cu spațiu locativ sub norma stabilită.

În conformitate cu prevederile art. 37 din Codul cu privire la locuințe, acordarea încăperilor de locuit este permisă acelor cetățeni care se află la evidență (la locul de muncă sau la locul de trai), în vederea îmbunătățirii condițiilor de locuit, potrivit ordinii de succesiune stabilite în listele respective în dependență de mărimea spațiului dat în exploatare și eliberat în centrul popular respectiv.

Susține reclamantul, că conform adeverinței nr. 29/16 din 17.01.2012 eliberată de către Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se confirmă faptul, precum că el a activat în Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în perioada de la 01.12.1991 până la 24.02.2003.

Conform certificatului nr. 29/103 din 22.03.2011 eliberat de către Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, reiese că în cadrul Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” a participat la operațiunile militare din primăvara-vara a anului 1992 de la Nistru, legate de apărarea Integrității teritoriale, Suveranității și Independenței Republicii Moldova.

Conform certificatului nr. 29/104 din 22.03.2011 eliberat de către Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, el, a fost inclus în lista colaboratorilor BPDS „Fulger” activi pentru îmbunătățirea condițiilor de trai din anul 1992.

Conform certificatului de divorț nr. 395 din 23 iulie 2005, se confirmă faptul, precum că, el, Boaghe Sergiu Toma a.n. 1966 este în divorț cu Boaghe Rodica a.n. 1972 din anul 2005.

Conform certificatului nr. 02-09/1288 din 03.10.2012, eliberat de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului Municipal Chișinău, se confirmă faptul, că potrivit datelor sistemului informațional „Privatizarea locuințelor” al Consiliului Municipal Chișinău, nu a participat la procesul privatizării locuințelor pe teritoriul mun. Chișinău.

Mai indică reclamantul că, conform certificatului nr. 0100/12/97 din 22.02.2012, eliberat de întreprinderea de stat „Cadastru”, în urma verificării băncii centrale de date a cadastrului pe numele acestuia, pe perioada ultimilor 5 ani și până în prezent nu au fost înregistrate bunuri imobile cu drept de proprietate în mun. Chișinău.

Conform art. 14 și art. 43 din Legea Republicii Moldova nr. 436 din 28.12.2006, „Privind administrația publică locală”, instituțiile responsabile de construcția, modernizarea și întreținerea fondului locativ destinat păturilor socialmente vulnerabile ale populației, atragerii și administrării mijloacelor financiare în domeniul construcției de locuințe sunt exclusiv consiliile locale sau raionale.

Cadrul legal care reglementează asigurarea cetățenilor cu spațiu locativ este Codul cu privire la locuințe - norma generală; Legea cu privire la poliție, Legea cu privire la veterani - norma specială.

Astfel, dreptul prevăzut de art. 13 lit. d, art. 15 lit. U, art. 20 pct.(l) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la veterani” nr. 190 din 08.05.2003, art. 35 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416 din 18.12.1990 cu toate modificările ulterioare, constituie o revendicare de natură certă, fiind stabilit suficient pentru a putea fi executat, iar lipsirea de acest drept ar putea constitui o ingerință a dreptului acestuia la spațiu locativ, garantat de acest articol.

Mai mult ca atât, indică reclamantul că, pe cazuri analogice instanțele de judecată au admis cerințele reclamantilor cu privire la asigurarea cu spațiu locativ, în aceste circumstanțe consideră că, instanțele de judecată sunt obligate prin lege să desfășoare o jurisprudență unitară și nu poate să facă o jurisprudență contrară pe cazuri de aplicare analogică a legislației.

În acest sens, reiterează cazul *Beian vs România* examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia desfășurarea unei jurisprudențe contrare pe cazuri analogice constituie de la sine încălcarea principiului siguranței publice și încălcarea art. 6 din Convenție, privind dreptul la un proces echitabil.

Conform art. 47 a Constituției Republicii Moldova, statul este obligat să asigure că orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, etc.

Conform art. 1 alin. (3) a Constituției Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Conform art. 1 a Convenției Europene pentru Drepturile Omului, se obligă Statele Membre să recunoască oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al Convenției. Această obligație trebuie respectată de către toate instituțiile statale, de către puterea executivă a statului, însă și de puterea legislativă și judecătorească, precum și de către toate persoanele care acționează în numele acestor puteri.

Conform art. 6 a Convenției Europene pentru Drepturile Omului este aplicabil în fața instanțelor de contencios administrativ. În asemenea cauze prevederea garantează la

un proces echitabil și public și la o hotărâre judecătorească definitivă în termen rezonabil.

În această ordine de idei, reclamantul mai menționează că, după cum se susține în doctrina dreptului administrativ, controlul judecătoresc contenciosului administrativ este o formă de apărare judiciară a drepturilor libertăților fundamentale ale persoanelor de organele autorităților către funcționarii publici din cadrul acestora. Această formă de apărare se realizează așa încât este justificat ca orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege sau o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului administrativ și repararea pagubei. Un asemenea mecanism izvorăște din prevederile art. 53 din Constituția Republicii Moldova.

Mai mult ca atât, în cadrul soluționării litigiilor de contencios administrativ autoritate judecătorească exercită și un control asupra activității administrației, contribuind astfel la asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, ceea ce corespunde într-un total scopului oricărui stat de drept.

În conformitate cu prevederile art. 53 a Constituției Republicii Moldova, 1, 16 a Legii Contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 cu toate modificările ulterioare, și art. 277 al Codului de procedură civilă, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În conformitate cu art. 17 a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, termenele de adresare în instanța de contencios administrativ, (1) cererea prin care se solicită anularea actului administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

În această ordine de idei, reclamantul susține că, având în vedere, că problema abordată în cerere nu este soluționată, nu dispune în prezent de spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare, s-a adresat pârâtului cu o cerere prealabilă conform legislației în vigoare, în care a solicitat pe cale amiabilă, extrajudiciară, de a fi asigurat cu spațiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislația în vigoare, în caz contrar, își va asuma dreptul de a se adresa în instanța de judecată.

Cere, reclamantul Boaghe Sergiu, admiterea acțiunii. A obliga Primăria mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău de a-1 asigura cu spațiu locativ conform normelor stabilite în art. 42 al Codului cu privire la locuințe.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2013, acțiunea a fost respinsă.

La 05 martie 2013 Boaghe Sergiu a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul în motivarea recursului a indicat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, făcând referire la art.13 lit.d) al Legii cu privire la veterani, care stabilește că protecția socială a veteranilor presupune realizarea unui sistem de măsuri pentru crearea condițiilor care le-ar asigura bunăstarea economică și controlul moral, le-ar acorda drepturi și facilități suplimentare exprimate prin acordarea, procurarea, construirea locuințelor, cât și asigurarea prioritară cu spațiu locativ în conformitate cu legislația în vigoare.

A mai menționat că, conform Constituției Republicii Moldova, statul este obligat să-i asigure un trai decent.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că la 15 octombrie 2012, Boaghe Sergiu a înaintat o cerere prealabilă nr.B-10590/12 către Consiliul municipal Chișinău, solicitând de a fi asigurat cu spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare.

La data de 21 octombrie 2012, Consiliul mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a remis răspunsul nr. B-2296/12 potrivit căruia lui, Boaghe Sergiu i-a fost adus la cunoștință precum că familia acestuia poate fi asigurată cu spațiu locativ din fondul municipal potrivit ordinii de succesiune stabilite în listele persoanelor luate în evidență la Pretura de sector, reieșind din prevederile legislației locative în vigoare. Adăugător, reclamantul a fost informat că familia acestuia poate fi asigurată cu spațiu locativ și în funcție de fondul locativ departamental al MAI, conform ordinii de succesiune stabilite în rândul colaboratorilor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai.

Prima instanță, fiind investită cu acțiunea în cauză, având ca obiect al litigiului anularea refuzului Consiliului Municipal Chișinău din 21 octombrie 2012, obligarea Consiliului Municipal Chișinău de a-i asigura spațiu locativ a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia.

La adoptarea hotărârii, prima instanță, corect a constatat, că conform art. 35 al Legii cu privire la poliție nr. 416-XII (redacția din 18 decembrie 1990), colaboratorilor poliției li se acordă de către autoritățile administrației publice locale, cel mult după trei ani de la angajarea în serviciu spațiu locativ sub forma de apartament sau casă separată. (Potrivit Legii nr. 90 din 04.12.2009 art. 35 a fost exclus).

Conform art. 28 din Codul cu privire la locuințe, cetățenii, care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor locative, au dreptul de a primi pentru folosire o încăpere de

locuit în casele fondului locativ de stat sau obștesc în modul, prevăzut de legislația RM, de prezentul Cod, de alte Legi.

În susținerea acestei opinii, instanța de recurs reține art.37 din Codul cu privire la locuințe care stabilește că încăperile de locuit li se acordă cetățenilor, care se află la evidență și au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, potrivit ordinii stabilite în liste, ținându-se seama de data luării la evidență și în dependență de mărimea spațiului locativ, dat în exploatare și eliberat în centrul popular respectiv.

Astfel, conform adeverinței nr. 29/104 din 22.03.2011 eliberată de către Brigada de Poliție cu Destinație Specială „Fulger” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se confirmă faptul, precum că Boaghe Sergiu a fost inclus în lista colaboratorilor BPDS „Fulger” activi pentru îmbunătățirea condițiilor de trai din anul 1992, conform Listei colaboratorilor Brigăzii de poliției cu destinație specială a MAI care au nevoie de alocarea spațiului locativ și îmbunătățirea condițiilor de trai pe anul 1997, recurentul Boaghe Sergiu este inclus în listă sub nr. 94, iar alte înscrisuri care ar confirma luarea reclamantului la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor de trai nu sunt prezentate.

Prin urmare, Boaghe Sergiu la momentul depunerii cererii de chemare în judecată nu este luat la evidență în vederea îmbunătățirii condițiilor locative nici la locul de muncă nici la locul de trai.

Reieșind din cele relatate, este cert faptul că condițiile de trai ale recurentului urmează a fi îmbunătățite prin acordarea spațiului locativ de către autoritatea publică locală la momentul oportun conform ordinii rîndului, dar nicidecum dispunînd de un drept preferențial de alocare gratuită a unui spațiu locativ conform normelor stabilite în art. 42 al Codului cu privire la locuințe.

La caz este de menționat că, nu poate fi reținut argumentul recurentului cu privire la aceea că dreptul prevăzut de art. 13 lit. d, art. 15 lit. U, art. 20 pct. (1) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la veterani” nr. 190 din 08.05.2003, art. 35 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416 din 18.12.1990 cu toate modificările ulterioare, constituie o revendicare de natură certă, fiind stabilit suficient pentru a putea fi executat, iar lipsirea de acest drept ar putea constitui o ingerință a dreptului acestuia la spațiu locativ, garantat de acest articol, deoarece, prevederile art. 13 și 15 al Legii cu privire la veterani, nu prevede existența absolută a dreptului la spațiu locativ din fondul municipal de locuințe în detrimentul altor persoane care la fel beneficiază de dreptul de a fi luate la evidență în vederea îmbunătățirii condițiilor locative.

Distinct de cele enunțate, se reține că hotărîrea primei instanțe este adoptată în limitele competenței sale, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate cu respectarea normelor de drept procedural.

În asemenea împrejurări și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.444, art.445 alin. (1) lit. a), și alin.(3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Boaghe Sergiu.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Boaghe Sergiu împotriva Primăriei mun.Chișinău și Consiliului Municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Tatiana Vieru

Svetlana Novac

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru